

در باب اجراهای «آنامور فیک»، «تسهیلات» و «باغ وحش»؛

خلق الساعه و نامتعارف

بر پای نیما بنگاه «ویروس دست‌ساز» در گالری شیرین

نیما بنگاه آثار سمیرا البرز کوه با عنوان «ویروس دست‌ساز» در گالری شیرین بر گزار شد. البرز کوه در گفت‌وگو با خبرنگار آنلاین بابیان اینکه ۱۰ اثر با تکنیک رنگ روغن روی بوم و یک چیدمان در این مجموعه به نمایش در آمده است، گفت: ایده این مجموعه بر اساس مصرف بی‌رویه پلاستیک و آسیب‌هایی که به محیط زیست می‌رساند شکل گرفت. مادر مصرف پلاستیک بسیار بی‌توجه هستیم و هر زمان که گردشگران به طبیعت می‌روند مقدار زیادی بطری و کیسه در فضای سبز و ساحل در باره‌های کنندگان آثار مابه‌مصرف پلاستیک در محیط خود عادت کرده‌اند، ولی من می‌خواستم به بیننده نشان دهم که این‌ها هیچ وقت عادی نمی‌شود در آینده باعث مشکلات بسیاری برای خودمان خواهد شد.

البرز کوه ادامه داد: در کارهای من بطری‌ها و کیسه‌های پلاستیکی دیده می‌شوند که مانند یک موجود زنده در آب شناور هستند و اینطور تجسم کردم که قطعات پلاستیکی رها شده در آب خودشان به یکی از موجودات اقیانوس تبدیل شده‌اند. آن‌ها عمری طولانی دارند و قدیمی‌ترین پلاستیک‌های تولید شده هنوز در طبیعت باقی است.

او درباره چیدمانی که در این مجموعه قرار دارد گفت: در مدت یک سال بطری‌هایی را که توسط خانواده خودم و جمع کوچکی از دوستانم مصرف شده بودند نگه داشتیم و این چیدمان باز نمایی مصرف پلاستیک و تولید زباله در یک گروه کوچک است. من کف گالری را با ماسه، مرجان و صدف پوشاندم و بطری‌ها را روی آن گذاشتم و با ویدئو پروژکشن تصویر اقیانوس را روی آن انداختم تا مخاطب بیننده همین گالری اگر به عنوان اقیانوس در نظر گرفته بشود چه حجم زیادی از پلاستیک در آن جمع شده است.

پرده نقره‌ای

آخرین فیلم فرشته طائر پور راهی جشنواره کانادا شد

فیلم سینمایی «خدا حافظ دختر شیرازی» به کارگردانی افشین هاشمی راهی جشنواره «بریتیش کلمبیا» شد. به گزارش ایلنا، فیلم سینمایی «خدا حافظ دختر شیرازی» به کارگردانی افشین هاشمی و تهیه‌کنندگی فرشته طائر پور در بخش فیلم‌های بلند اولین دوره جشنواره فیلم‌های محیط زیستی «بریتیش کلمبیا» که در کشور کانادا برگزار می‌شود، به نمایش درمی‌آید.

این فستیوال تلاش دارد تا با استفاده از ابزار قدرتمند سینما و فیلم‌هایی که تمرکز بر سوزهای محیط زیستی دارند، گامی در بالا بردن سطح آگاهی جامعه بردارد. ۵۵ فیلم از اقصی نقاط جهان در این دوره از جشنواره با موضوعات اجتماعی، فرهنگی، انسانی مانند مهاجرت، جنگ، اختلاف نژاد، قومیت، تأثیرات تکنولوژی و رسانه‌های اجتماعی بر زندگی و سلامت روان و... حضور دارند.

بازیگرانی چون شبنم مقدمی، افشین هاشمی، ایسان حداد، مونا فرجاد، حسین محب‌اثری، رؤیا تیموریان، حسین باری، هدایت هاشمی و هومن برق نورد در «خدا حافظ دختر شیرازی» به هنرنمایی پرداخته‌اند. مرکز بین الملل سازمان سینمایی سوره، پخش بین الملل این اثر را بر عهده دارد. این جشنواره به صورت آنلاین از تاریخ ۱۰ تا ۱۵ دسامبر ۲۰۲۱ تا ۱۹ تا ۲۴ آذر - بر گزار می‌شود.

احسان زیور عالم

در ماه گذشته موفق به دیدن چند نمایش با شیوه اجرایی متفاوت شدم. نمایش‌هایی که تمایلی به اجراء قالب‌های مرسوم ندارند و به نوعی در تلاشند در زمره «دیگر گونه‌های اجرا» باشند، اصطلاحی که در پی برگزاری جشنواره فجر و تفکیک پرفورمنس آرت از نمایش‌های خیابانی زاده شد. حتی فرهاد مهندس پور که به نوعی حامی فکری این جریان است، در دوره خویش از عبارت Offstage استفاده کرد. عبارتی که مانایی نداشت و در نهایت به همان «دیگر گونه‌های اجرا» رضایت داده شد. شیوه‌های آزمایشگاهی که بیشتر برآمده از خولدهای پراکنده و دیدن فیلم‌تئاتر‌ها

در فضای یوتیوب بود. هیچ منبع و منشا ویژه‌ای برای میل به کار کردن در حال و هوای پرفورمنس وجود نداشت. هنوز هم هیچ کتاب مشخصاً مختص به پرفورمنس آرت به فارسی منتشر نشده است و به نظر اندر اک عمومی به این حوزه نه از سر سیر تاریخی که برآمده از میل زمانی بوده است.

نمایش «آنامور فیک» بازی شیطنت آمیز و اجراگرایی‌های باهملت است. گروهی نمایشی قرار است متن شکسپیر را تمرین کنند، اما همه چیز در انقیاد کارگردانی مستبد است. کارگردان دیده نمی‌شود. استبداد از طریق شخصیتی نادیده تزیق می‌شود و حالا قرار است علیه این استبداد قیامی شود. گروه تلاش می‌کنند و وجه تعاملی به اجرا دهند تا مخاطب وارد

پرسش مهم این است

چهارم پرفورمنس کنونی از کجایم؟ ریشه‌ها چیست؟ تکنیک از کجا نشأت می‌گیرد؟ فهم عمومی پرفورمنس با چه رویکردهای صورت می‌گیرد؟ بدون اتصال به ریشه پرفورمنس چه خواهد شد؟ و هزاران پرسشی که بی‌پاسخ می‌ماند

یک مبارزه علیه استبداد شود. یعنی یک وجه پرفورمنسی به اجرا برای ورود تماشاگر به صحنه نمونه این

پرفورمنس‌ها در تاریخ نمایش بسیار است. از تئاتر شورایی آگوستو بوآل گرفته تا اجرای آوانگارد های اروپایی؛ اما نمایش «آنامور فیک» حتی نمی‌تواند مخاطب را مجاب کند علیه استبداد قیام کند، چون مخاطب چیزی از استبداد درون متنی نمی‌داند. او پول بلیت داده تا چیزی ببیند. او کالایی پیش روی خود را سر لوحه کنش خویش قرار نمی‌دهد، بلکه تمایلی دارد آن را مصرف کند. او خودش در موقعیت مستبد است و میل گروه‌رانی می‌کند. امکان ارتباط با انتخاب سالن و شیوه اجرا تحریف می‌شود. نمایش الکن می‌شود در بیان حرفش. حتی آنامور فیک هم نمی‌شود، به نظر می‌آید انتخاب این وجه فیزیکی برای چنین اجرایی اشتباه است. اسم نمایش می‌توانست «آنتروپی» باشد و درباره اغتشاش در اجرا.

نمایش دیگری که در فضای متضاد دیدم «تسهیلات» است. نمایشی که ایده‌ها جذاب است، اما در اجرا وامی‌ماند. خانواده‌ای برای حفظ خانه خویش به این نتیجه می‌رسند فرزند خانواده را ناقص کنند تا تسهیلات مالی برای به دست آوردن خانه به دست آورند. فضای نمایش قرار است در یک خانه کوچک رخ دهد، اما فضا چنان کوچک نیست. سالن نمایش هر چند محقر است، اما نمی‌تواند باز نمایی تحقر باشد. لختی سالن یک وجه از بوردی به کار می‌دهد، اما نمی‌تواند از بوردی شود. مکان و شیوه اجرا از هم منفک می‌شوند و اتمسفر نمایش مخاطب را در گیر خود نمی‌کند. جهان نمایش میان از بوردی بودن و رئالیسم گیر می‌کند. شوخی‌هایش ماندگار نمی‌شود و تکلیف

شیوه اجرا نامتعیین می‌ماند. هر چند به نظر می‌رسد نمایش درگیر متن است تا کارگردانی، ولی مگر می‌شود اجرا را بر متن استوار دانست؟

نمایش دیگری که در این فضای اجرا گرانه دیدم «باغ وحش» است. اجرایی در یک کافه که در آن بازیگران نقش یک حیوان خاص را ایفا می‌کنند. تماشاگر در یک تور حرکت می‌کند و در هر غرفه با حیوان انسان روبه‌رو می‌شود که او وارد یک مونولوگ می‌شود و درباره حضورش در آن مکان می‌گوید.

مخاطب در برابر انسان/حیوان‌ها می‌ایستد و گوش می‌دهد. لمس از نزدیک ممکن است، اما تعامل شکل نمی‌گیرد. مخاطب در برابر عناصر پرفورمنسی بدون سلاح می‌ماند. او نمی‌داند چه می‌بیند و نسبتش با اجرا چیست. برای مداخله او بر نامه‌ای چیده نشده است. اجرا بسته است و تنها دیوار چهارم کنایه فرور بسته است. می‌شود هر یک از این اجراها را روی صحنه نیز دید. همه چیز به اتمسفر شبانه و مکان اجرا بازمی‌گردد. اینکه یک موقعیت متفاوت رقم خورده است، اما آیا بین اجرا و مکان و زمان نسبتی شکل می‌گیرد؟ شاید بشود توجه کرد آنچه رخ می‌دهد واحد نوعی فانتزی است که از منطق گریزان است، ولی آیا این مسأله کفایت می‌کند؟

در سال‌های اخیر کتاب‌هایی تحت عنوان «نظر به اجرا» منتشر شده است و از قضا ذهنیت عمومی دانشجویان را به این موضوع سوق داده است. اگر چه هر از گاهی در دل این کتاب‌ها از پرفورمنس سخن به میان آمده است، اما هیچ کتاب مستقلاً درباره پرفورمنس در

برخی نمایش‌های این روزها تمایلی به اجراء قالب‌های مرسوم ندارند و به نوعی در تلاشند در زمره «دیگر گونه‌های اجرا» باشند، اصطلاحی که در پی برگزاری جشنواره فجر و تفکیک پرفورمنس آرت از نمایش‌های خیابانی زاده شد

بازار کتاب نیست و این حوزه گم‌گور مانده است. این فقدان منبع زمانی خطرناک می‌شود که این میل عمومی خودجوش بدل به حقیقت ماجرا شود. یعنی در عدم تعریف پرفورمنس، اجراها داعیه‌دار پرفورمنس شوند. بنایی بی‌پی‌سرا می‌شود که مشخص نیست مواد و مصالح خود را از کجا آورده است. این روی هوا بودن می‌تواند در ادامه پرفورمنس را حتی به پایان برساند. بدون داشتن رابطه میان منبع و میل نتیجه کار در آینده فروکش کردن میل خواهد بود.

پرسش مهم این است وجوه پرفورمنسی کنونی از کجا می‌آید؟ ریشه‌ها چیست؟ تکنیک از کجاست؟ می‌گیرد؟ فهم عمومی پرفورمنس با چه رویکردهای صورت می‌گیرد؟ بدون اتصال به ریشه پرفورمنس چه خواهد شد؟ و هزاران پرسشی که بی‌جواب می‌ماند، هر چند به نظر می‌رسد یک کتاب می‌تواند مسیر را به طور کامل تغییر دهد.

حقیقت محض را نمایان کند. این فیلم‌ساز در بخش پایانی صحبت‌هایش درباره جشنواره «سینما حقیقت» گفت: جشنواره «سینما حقیقت» نمایش تلاش همه مستندسازان است و اگر آثارمان در آن به نمایش در نیاید ناراحت می‌شویم چرا که متولی برای حمایت حرفه‌ای از سینمای مستند وجود ندارد و تنها هدف مستندسازان نیز نمایش اثرش است. پانزدهمین جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» به دبیری محمد حمیدی مقدم از فردا ۱۸ آذر ماه شروع شده و تا ۲۵ آذر ماه ادامه دارد.

او با این توضیح که همه داستان‌ها از زبان دختری به اسم سارا روایت می‌شود، تصریح کرد: محوریت تمام داستان‌های «کلمات نوه‌های پدر بزرگند»، کتاب است و لسی از زوایای مختلف به این موضوع نگاه شده است. تصویرگری این مجموعه که به زودی منتشر می‌شود توسط ناھید مومن خوانی صورت گرفته است. خورشاهیان همچنین از انتشار کتاب «مادر رنگی قد کوتاه» برای مخاطب کودک خبر داد و اظهار داشت: این مجموعه به تازگی از سوی انتشارات سروش منتشر شده و تصویرگری آن کاری از هدی زینعلی است. کتاب حای ۱۲ داستان کوتاه با عناوین «مادر رنگی قد کوتاه»، «ماهی زبان بلد نیست»، «قیچی خطرناک»، «عینک پدر بزرگ»، «بازی با سوسک»، «بیاد یادک»، «بشقاب بدجنس»، «قصه‌های الکی»، «چیزهای خیلی خوب»، «شیر برای ماهی»، «قایم‌ماشک بازی عروسک‌ها» و «شال قرمز خوشگل» است. داستان‌های این کتاب نیز در دو سه خط نوشته شده و مضامین کودکانه و رگه‌های طنز دارد.

«طاعون قرن» درباره پنهان کاری در دوران کروناست

کرونا بی، کادر درمان و پزشکان بودند که لزومی نداشت اطلاعات درستی به آن‌ها بدهیم، البته هدف مانمایش تلاش آن‌ها بود. بخش دیگر صحبت با مسئولان و مدیران متولی امور کرونا بود که باید در موقعیت قرارشان می‌دادیم، برخی از آن‌ها انقدر شجاع بودند که به این پنهان کاری اذعان داشتند و برخی دیگر اعتقاد داشتند که نباید این موضوع را سیاسی کنیم و درباره آن فیلم بسازیم. عبدی زاده با اشاره به اینکه تنها یک لوکیشن از فیلم «طاعون قرن» خارج از بیمارستان است درباره شیوه ساخت این مستند مطرح کرد: مستند «طاعون قرن» موضوع محور است و به همین دلیل با مباحثه و تصاویر تنیده است، حس و حال بیماران، پرستاران و کادر درمان را در این فیلم شاهد خواهیم بود.

عبدی زاده در باره ظرفیت موضوع کرونا برای ساخت فیلم‌های مختلف عنوان کرد: موضوع کرونا همچون جنگ جهانی دوم و دوران دفاع مقدس ظرفیت ساخت آثار را دارد، اما به این مسأله بستگی دارد که از چه منظری به آن بپردازیم؛ فیلمسازانی وجود دارند که تنها می‌خواهند فیلم را برای شعار دهی بسازند، اما از طرف دیگر فیلم‌هایی را نیز می‌توان ساخت که علاوه بر نمایش تلاش تمام کسانی که در این عرصه می‌جنگند، نگاهی انتقادی داشته باشند. مستندساز نوری به تاریکی می‌تاباند و باید با جسارت خود

مستند «طاعون قرن» ساخته محمد عبدی زاده درباره بر خورد بعضی مسئولان با موضوع کروناست. به گزارش ایلنا، محمد عبدی زاده کارگردان مستند «طاعون قرن» که در بخش کرونای پانزدهمین جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» حضور دارد، درباره این فیلم گفت: «طاعون قرن» درباره پنهان کاری‌ها و بی‌مسئولیتی بعضی مسئولان در مواجهه با کروناست. در این فیلم ادای احترامی به کادر درمان کردیم که همچون سرباز در مقابل این ویروس جنگیدند. حین ساخت فیلم خواسته یا ناخواسته دچار ممیزی‌هایی شدید اما همچنان با فیلمی چالشی روبه‌رو هستیم.

او درباره نام فیلم تأکید کرد: از آنجایی که ویروس کرونا مسافری از کشور چین بود و این کشور در دادن اطلاعات به دیگر کشورها پنهان کاری کرد، پیشنهاد من این بود که نام فیلم «طاعون چین» باشد اما با آن موافقت نشد.

کارگردان مستند «بعدها از این سه ماه» درباره مشکلات و چالش‌هایی که حین ساخت فیلم با آن‌ها همراه بوده است، بیان کرد: زمان ساخت فیلم اطلاعات درستی به کسانی که با آن‌ها کاری کنم، نمی‌دهم. «طاعون قرن» در ۲ بخش ساخته شد؛ بخش اول بیماران

هادی خورشاهیان، شاعر و نویسنده:

لازم نیست همه داستان‌ها ۵۰۰ صفحه‌ای باشند

چاپ به انتشارات سروش سپرده شده است؛ این کتاب شامل ۲۵ داستان با عناوین «آواز خواندن کتاب‌ها»، «پرواز با کلمات»،

هادی خورشاهیان معتقد است وقتی می‌توان موضوع داستانی را کوتاه بیان کرد لازم نیست آن را در ۵۰۰ صفحه نوشت. به گزارش هنر آنلاین، هادی خورشاهیان شاعر و نویسنده، با این توضیح که کتاب «زندیدن آدم‌ها» در انتشارات محراب قلم مراحل چاپ را طی می‌کند به هنر آنلاین گفت: این‌رمان نوجوان داستان پلیسی و طنز دارد و توسط مجید صابری نژاد تصویرگری شده است. خانواده‌ای گرفتار آدم‌ها می‌شوند اما طی اتفاقاتی داستان شکل دیگری به خود می‌گیرد و این خانواده آدم‌ها را می‌دزدند.

او که مجموعه داستان «کلمات نوه‌های پدر بزرگند» را برای

«نوشیدن شعر»، «سفر در خواب»، «خواندن طبیعت»، «کلمات نوه‌های پدر بزرگند»، «سفر در کتاب»، «دوستی در قفسه»، «چنگیز در دایره»، «خدا حافظی با کلمات»، «خوابیدن هواپیما»، «حیوانات قد بلند»، «طلوطی»، «دور دنیا»، «خط زدن جنگ»، «وطن»، «رئیس جمهور»، «لبخند درخت»، «پرندگان در باد»، «کتاب‌ها را بخوان»، «جهان کتاب‌ها»، «مادر بزرگ»، «کلمات غریبه»، «پینوکیو دروغ‌گو» و «کتاب‌های قایم شده» است.

خورشاهیان بابیان این که ۲۵ داستان کتاب در دوسه خط نوشته شدند، افزود: به‌نظرم وقتی می‌توان موضوع داستانی را کوتاه بیان کرد لازم نیست آن را در ۵۰۰ صفحه بنویسیم. به جای یک داستان، داستان‌هایی با موضوعات مختلفی منتشر می‌شود. این نوع نگارش شکل دیگری از داستان‌نویسی برای کودکان محسوب می‌شود که البته تازه نیست و در این قالب آثار زیادی نگارش یافته است. چه بسا اصطلاحات بان اسم آن را اسپیدخوانی هم گذاشت.